

К.е.н. Ковалевич Д.А.,

Чернівецький торговельно – економічний інститут КНТЕУ, Україна

Кредитна політика, як основа організації процесу банківського кредитування

Банківське кредитування являє собою складний та багатогранний процес. Забезпечувати управління кредитною діяльністю банку, ефективно використання його кредитного потенціалу, формування кредитного портфеля, чітку організацію всього кредитного процесу дає можливість кредитна політика банку. Важливе значення кредитної політики полягає у забезпеченні ефективної діяльності і високих темпів розвитку банків.

Кредит виражає результати функціонування кредитних відносин в економіці, виступає найбільш мобільним джерелом коштів для забезпечення потреб суб'єктів господарювання і цим сприяє організації безперебійного виробничого процесу та економічному зростанню. За допомогою кредиту здійснюються інвестиції в основний капітал, що сприяє розміщенню і модернізації виробництва випуску нових видів продукції. Роль кредиту як економічної категорії проявляється:

- 1) у регуляції, тобто в оптимізації пропорцій суспільного відтворення. Кредитна форма перерозподілу ВВП та національного доходу є завершальною інстанцією. Вона охоплює, поряд із фінансовою, також виробничу й невиробничу сфери, різні галузі виробництва й різні регіони;
- 2) впливає на структурну перебудову економіки;
- 3) на формування важливих пропорцій в економічній системі: співвідношення між фондами відшкодування, нагромадження і споживання;
- 4) на галузеву структуру економіки, оскільки тимчасово вільні ресурси перерозподіляються в ті галузі де забезпечується отримання високих прибутків;
- 5) у забезпеченні науково – технічного прогресу;

- 6) в обслуговуванні інноваційного прогресу;
- 7) виступає джерелом інноваційного процесу [1, с. 39].

Кожний банк самостійно розробляє та затверджує облікову політику, складовою якої є кредитна політика, яка визначає завдання, цілі кредитування, правила їх реалізації, відповідне документальне та методичне оформлення, а також принципи, порядок організації процесу кредитування та пріоритети кредитної діяльності банку.

Правильна організація процесу банківського кредитування, розробка кредитної політики - основа фінансової стабільності банків.

Банківське кредитування це процес, який складається з послідовних дій щодо реалізації економічних відносин, які виникають з приводу передачі банком позичальнику вартості у грошовій формі на умовах повернення, строковості та платності.

Кредитна політика банків визначає цілі і завдання банківської кредитної діяльності, конкретні прийоми, способи і методи її реалізації з метою збільшення прибутків і зменшення ризиків банку у сфері кредитування. У процесі реалізації кредитної політики банківські установи виходять із необхідності забезпечення поєднання інтересів банку, його акціонерів і вкладників та позичальників із врахуванням загальнодержавних інтересів.

Для розробки конкурентоспроможної стратегії на ринку фінансових послуг слід визначити вид стратегії, якої дотримується банк у своїй поточній діяльності. Існують такі загальноприйняті варіанти стратегічного розвитку фінансових посередників в ринковій економіці, а саме: лідерство на основі мінімізації витрат (цін), спеціалізація (диференціація) у виробництві продукції (наданні послуг), фокусування на визначеному сегменті ринку [2, с. 164].

Банківська кредитна політики може розроблятися і провадитися як на макро-, так і на мікрорівні. На макрорівні банківську кредитну політику проводить Національний банк України, встановлюючи відповідні нормативи

щодо здійснення кредитних операцій банками; рівень облікової ставки, яка є основою формування цін на кредитні послуги. На мікрорівні кредитну політику щодо проведення кредитних операцій зі своїми клієнтами - юридичними та фізичними особами розробляють і здійснюють конкретні банківські установи.

Необхідність розроблення кредитної політики та покладення її в основу діяльності банку зумовлено насамперед тим, що вона дає змогу планувати, регулювати, контролювати, раціонально організовувати взаємовідносини між банком і його клієнтами щодо зворотного руху грошових коштів.

У сучасних умовах не розроблено єдиної кредитної політики для всіх банківських установ. З метою забезпечення ефективної організації кредитної діяльності кожен банк визначає та реалізує свою кредитну політику, враховуючи при цьому можливі зовнішні та внутрішні ризики, які впливають на ефективність його діяльності.

Таким чином, з метою розвитку кредитної діяльності банків необхідно:

- посилення державної підтримки розвитку кредитування;
- спрощення доступу до кредитів суб'єктів господарювання;
- скорочення ризиків непогашення кредиту;
- можливість залучення додаткових кредитних ресурсів під нові інвестиційні проекти;
- стимулювання економічного розвитку суб'єктів малого та середнього бізнесу;
- підтримка кредитної активності банків в умовах економічної кризи.

Література

1. Вовчак О. Д., Руцишин Н. М., Андрейків Т. Я. Кредит і банківська справа: підручник. Київ : Знання, 2008 р. 564 с.
2. Примостка Л. О. Фінансовий менеджмент банку: навч. посібник. Київ : КНЕУ, 2004. 468 с.